

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
АДДЗЯЛЕННЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК І
МАСТАЦТВАЎ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

ПРАГРАМА
У МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЙ
КАНФЕРЭНЦЫІ

**МЕТАДАЛОГІЯ ГІСТАРЫЧНАГА
ДАСЛЕДАВАННЯ:
ДАСЯГНЕННІ, ПРАБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТЫВЫ**

Мінск,
5 – 6 лістапада 2020 г.

Запрашаем наведаль
Археалагічную навукова-музейную экспазіцыю
Інстытута гісторыі НАН Беларусі
г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1. Тэл. (+375 17) 378 90 93

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫ

Каваленя Аляксандр Аляксандравіч – акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар.

Лакіза Вадзім Леанідавіч – намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Голубеў Валянцін Фёдаравіч – загадчык цэнтра спецыяльных гістарычных навук і антрапалогіі, доктар гістарычных навук, прафесар.

Аляхновіч Рагнеда Анатольеўна – навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі.

Даўгач Таццяна Валянцінаўна – старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Зянюк Раіса Уладзіміраўна – старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Мяцельскі Андрэй Анатольевіч – загадчык аддзела гістарыяграфіі і метадаў гістарычнага даследавання, доктар гістарычных навук.

Салаўянаў Андрэй Пятровіч – вучоны сакратар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Шэўко Фёдар Аляксеевіч – намеснік дырэктара па агульных пытаннях Інстытута гісторыі НАН Беларусі.

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫІ

5 лістапада 2020 г.

9:00-10:00 – Рэгістрацыя ўдзельнікаў

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, другі паверх)

**10:00-13:00 – Адкрыццё канферэнцыі і
пленарнае пасяджэнне**

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак. 223)

13:00-14:00 – Абед

14:00-18:00 – Праца па секцыях:

**Секцыя 1. Праблемы гістарыяграфіі,
тэрміналогіі і перыядызацыі**

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак. 223)

**Секцыя 2. Праблемы крыніцазнаўства і
археаграфіі**

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак. 412)

**Секцыя 3. Канцэпцыі і метады гістарычнага
пазнання**

(ЦНБ імя Якуба Коласа НАН Беларусі, пак. 101)

6 лістапада 2020 г.

10:00-12:00 – Праца па секцыях

12:00 – Падвядзенне вынікаў і закрыццё канферэнцыі

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак. 223)

Рэгламент працы:

даклад на пленарным пасяджэнні – 30 хвілін,

на секцыі – 20 хвілін,

пытанні – 5 хвілін.

5 ЛІСТАПАДА 2020 г.

10:00 – 13:00

(Мінск, Інстытут гісторыі НАН Беларусі
вул. Акадэмічная 1, пак. 223)

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

Прывітальнае слова намесніка дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдата гістарычных навук, дацэнта *Лакізы Вадзіма Леанідавіча*.

Прывітальнае слова загадчыка цэнтра спецыяльных гістарычных навук і антрапалогіі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктара гістарычных навук, прафесара *Голубева Валянціна Фёдаравіча*.

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

1. **Мяцельскі Андрэй Анатольевіч**, загадчык аддзела гістарыяграфіі і метадаў гістарычнага даследавання Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук.
Даклад: «Праблемы вывучэння гісторыі праваслаўнай царквы ў Беларусі».
2. **Сергачоў Сяргей Аляксеевіч**, прафесар кафедры жылых і грамадскіх будынкаў БНТУ, доктар архітэктуры, прафесар.
Даклад: «Супастаўляльны аналіз інфармацыі розных крыніц як метадаў другасных даследаванняў (на прыкладзе архітэктурнай спадчыны Беларусі)».

3. **Чикалова Ирина Ромуальдовна**, профессор кафедры всеобщей истории и методики преподавания истории БГПУ им. Максима Танка; ведущий научный сотрудник Института истории НАН Беларуси, доктор исторических наук, профессор.

Доклад: «Первая мировая война в эго-документах ее участников: письма с фронта, дневники, мемуары (публикации 1916–1930 гг.)».

4. **Зянюк Раіса Уладзіміраўна**, старшы навуковы супрацоўнік аддзела гістарыяграфіі і метадаў гістарычнага даследавання Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Даклад: «Канфесійная тэрміналогія ў сучаснай беларускай гістарыяграфіі: праблемы і перспектывы».

**СЕКЦЫЯ 1. ПРАБЛЕМЫ ГІСТАРЫЯГРАФІІ,
ТЭРМІНАЛОГІІ І ПЕРЫЯДЫЗАЦЫІ
(Мінск, Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная 1, пак. 223)
14:00-18:00**

*Мадэратар – доктар гістарычных навук
Мяцельскі Андрэй Анатольевіч*

- 1. Дзякова Елена Васильевна**, доцент кафедры истории Украины Харьковского национального педагогического университета им. Г.С. Сковороды, кандидат исторических наук, доцент.
Доклад: «Изучение Второй мировой войны в современной украинской историографии».
- 2. Лаўрыненка Кацярына Віктараўна**, дактарант Інстытута гісторыі Касцёла і патралогіі Люблінскага каталіцкага ўніверсітэта Яна Паўла II, кандыдат гістарычных навук, магістр тэалогіі.
Даклад: «Праблемы вывучэння гісторыі Каталіцкага касцёла ў сучаснай беларускай гістарычнай навуцы».
- 3. Любы Андрэй Уладзіміравіч**, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі старажытнага часу і сярэдніх вякоў БДУ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Даклад: «Канструяванне нацыянальнага гістарычнага наратыва на прыкладзе эпохі Ягелонаў у дыдактычнай літаратуры XX – пачатку XXI ст.»
- 4. Матвейчык Дзмітрый Часлававіч**, загадчык аддзела навукова-даследчай і публікацыйнай дзейнасці Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі, кандыдат гістарычных навук.
Даклад: «Сялянскае паўстанне 1863 года»: нараджэнне і няпоўная смерць адной гістарыяграфічнай канцэпцыі».

5. **Можейко Анна Николаевна**, докторант Институт философии и социологии Польской академии наук, кандидат исторических наук.
Доклад: «**Основные проблемы изучения конфессиональной истории в Беларуси в последнее десятилетие**».
6. **Рудовіч Станіславіч Сцяпанавіч**, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела археаграфіі Беларускага навукова-даследчага інстытута дакументазнаўства і архіўнай справы, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Даклад: «**Змест катэгорыі “нацыянальная дзяржава” і праблемы яе выкарыстання ў даследаваннях па гісторыі Беларусі**».
7. **Самусік Андрэй Фёдаравіч**, дацэнт кафедры эканамічнай гісторыі БДЭУ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Даклад: «**Перыядызацыя развіцця канфесійных сістэм адукацыі на тэрыторыі Беларусі ў сярэдзіне XVI – трэцяй чвэрці XVIII ст.**»
8. **Аляхновіч Рагнеда Анатоляўна**, навуковы супрацоўнік аддзела археаграфіі і крыніцазнаўства Інстытута гісторыі НАН Беларусі.
Даклад: «**Праблемы тэрміналогіі гендэрнай гісторыі Беларусі ў XV – першай палове XVI ст.**»
9. **Соловьянов Андрей Петрович**, учёный секретарь Института истории НАН Беларуси, кандидат исторических наук, доцент.
Доклад: «**Проблема периодизации истории межвоенного периода Советской Беларуси**».

Дыскусія

6 ЛІСТАПАДА 2020 г.

Працяг працы секцыі 1.

(Мінск, Інстытут гісторыі НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная 1, пак. 223)

10:00-12:00

10. Капитоненков Алексей Михайлович, незалежны
ісследоватэль.

Даклад: «К вопросу о стереотипах в оценках
столыпинской аграрной реформы».

11. Кароль Маргарыта Міхайлаўна, старшы навуковы
супрацоўнік Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі.

Даклад: «Цяжкасці перакладу»: праблематыка адсутнасці
агульнапрынятай тэрміналогіі пры даследаванні
міжканфесійных канверсій у Расійскай імперыі ў XIX ст.»

12. Даўгач Тацыяна Валянцінаўна, старшы навуковы
супрацоўнік аддзела гістарыяграфіі і метадаў гістарычнага
Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных
наук.

Даклад: «Праблемы тэрміналогіі ў даследаванні гісторыі
Беларусі канца XVIII – пачатку XX ст.»

Дыскусія

12:00 – Падвядзенне вынікаў і закрыццё канферэнцыі

(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак.223)

СЕКЦИЯ 2. ПРОБЛЕМЫ КРЫНИЦАЗНАЎСТВА І АРХЕАГРАФІІ

(Мінск, Інстытут гісторыі НАН Беларусі,

вул. Акадэмічная 1, пак. 412)

14:00-18:00

Мадэратар - кандыдат гістарычных навук

Зянюк Раіса Уладзіміраўна

- 1. Глеб Марина Владимировна**, вядучы навуцны супрацоўнік Цэнтральнага навучнага архіва НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Доклад: «Эго-дакументы в исследованиях истории науки Беларуси 1920-х – 1930-х гг.».
- 2. Вовк Ольга Игоревна**, заступніца дырэктара Цэнтра краеведения ім. акадэміка П. Т. Тронько Харьковскага нацыянальнага ўніверсітэта ім. В. Н. Каразіна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Доклад: «К вопросу об иностранных историко-научных публикациях как историографическом источнике (на примере публикаций о В. Н. Каразине)».
- 3. Куделко Сергей Михайлович**, прафэсар кафедры істэрыаграфіі, істэрыаграфіі і архэалягіі, дырэктар Цэнтра краеведения ім. акадэміка П. Т. Тронько Харьковскага нацыянальнага ўніверсітэта ім. В. Н. Каразіна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Доклад: «Вклад в развитие источниковедения кафедры историографии, источниковедения и археологии Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина».

4. **Кулинок Святослав Валентинович**, заведующий отделом публикаций Национального архива Республики Беларусь, кандидат исторических наук.

Доклад: «К вопросу о подготовке Национальным архивом Республики Беларусь мультимедийных электронных документальных сборников».

5. **Любая Алёна Аляксандраўна**, прафесар кафедры гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Даклад: «Рэканструкцыя крыніцы і яе інфармацыйныя вартасці на прыкладзе рэвізіі татарскіх маэнткаў 1559 года, праведзенай князем Мацеем Агінскім».

6. **Мікалаева Людміла Віктараўна**, загадчык кафедры гуманітарных дысцыплін БДУІР, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Даклад: «Змест паняцця “гістарыяграфічная крыніца” і спецыфіка іх класіфікацыі».

7. **Палтаржыцкая Надзея Мікалаеўна**, навуковы супрацоўнік аддзела археаграфіі і крыніцазнаўства Інстытута гісторыі НАН Беларусі.

Даклад: «Дзейнасць археаграфічных камісій XIX ст. па выяўленні падложных дакументаў у кнігах гарадскога самакіравання Менска».

8. **Скоморощенко Михаил Николаевич**, заместитель начальника отдела информатизации и использования документов Департамента по архивам и делопроизводству Министерства юстиции Республики Беларусь.

Доклад: «Публикация документов Белорусского штаба партизанского движения в прошлом и настоящем: из опыта работы Национального архива Республики Беларусь и его предшественников».

6 ЛІСТАПАДА 2020 г.

Працяг працы секцыі 2.

(Мінск, Інстытут гісторыі НАН Беларусі,

вул. Акадэмічная 1, пак. 412)

10:00-12:00

9. **Сыцько Кірыл Валер'евіч**, старшы навуковы супрацоўнік Цэнтральнага навуковага архіва НАН Беларусь, кандыдат гістарычных навук.
Даклад: «Праблемы аналізу эга-дакументаў і эга-тэкстаў дзеячоў навукі Беларусі першай паловы XX ст.»

10. **Вишневский Илья Алексеевич**, вядучы архівіст аддзела публікацый Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі.
Доклад: «Материалы переписки митрополита Даниила Громычки как источник персональной информации об обновленческом епископате.»

11. **Моніч Дзмітрый Аляксеевіч**, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела старажытнабеларускага мастацтва Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь.
Доклад: «Документы Першага Сібірскага камітэта як дадатковая крыніца пры вывучэнні біяграфіі Яна Дамеля.»

12. **Плытнік Аляксандр Генадзьевіч**, вядучы архівіст аддзела інфармацыйна-пошукавых сістэм і аўтаматызаваных архіўных тэхналогій Беларускага архіва музыкі, літаратуры і мастацтва.
Доклад: «Невядомы Нясвіж Б. Таўрагіньскага.»

13. Тумаш Марианна Евгеньевна, научный сотрудник отдела публикаций Национального исторического архива Беларуси.
Доклад: «Археографическая ответственность»: роль публикатора в цепочке «документ – сборник документов и материалов – исследователь».

14. Філікоп-Світа Галіна Аляксандраўна, старшы навуковы супрацоўнік аддзела старажытнабеларускай культуры Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.

Даклад: «Матэрыялы архіва Інстытута гісторыі матэрыяльнай культуры РАН як крыніца для вывучэння іканастанасаў храмаў Беларусі XVII – XIX стст. »

Дыскусія

12:00 – Падвядзенне вынікаў і закрыццё канферэнцыі
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак.223)

СЕКЦЫЯ 3. КАНЦЭПЦЫІ І МЕТАДЫ ГІСТАРЫЧНАГА ПАЗНАННЯ

(Мінск, ЦНБ імя Якуба Коласа НАН Беларусі,
вул. Акадэмічная 15, канферэнц-зала)

14:00-18:00

*Мадэратар - кандыдат гістарычных навук
Даўгач Таццяна Валянцінаўна*

1. **Белявский Александр Михайлович**, доцент кафедры источниковедения исторического факультета БГУ, кандидат исторических наук; **Сытько Кирилл Валерьевич**, старший научный сотрудник Центрального научного архива НАН Беларуси, кандидат исторических наук.

Доклад: «Принцип провениенции – репрезентация или симуляция в архивной теории?»

2. **Дзярновіч Алег Іванавіч**, вядучы навуковы супрацоўнік цэнтра ўсеагульнай гісторыі і міжнародных адносін Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдыт гістарычных навук, дацэнт.

Даклад: «Методыкі ацэнкі верагоднасці паведамленняў наратыўных крыніц (на прыкладзе звестак пра калектыўны суіцыд у Піленах у хроніках XIV–XVII стст.)».

3. **Дубовик Елена Александровна**, кандидат исторических наук, **Дубовик Александр Константинович**, доцент кафедры истории белорусской государственности БНТУ, кандидат исторических наук, доцент.

Доклад: «Методологические основы исторического исследования социального партнерства в трудовой сфере».

4. **Ерашевіч Аляксандр Уладзіміравіч**, дацэнт кафедры эканамічнай гісторыі БДЭУ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.
Даклад: «Некаторыя праблемы метадалогіі і метадыкі вывучэння дзяржаўных падаткаў і падаткаабкладання на тэрыторыі Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.»
5. **Кашеев Андрей Владимирович**, старший преподаватель кафедры теории и истории государства и права Академии Министерства внутренних дел Республики Беларусь, кандидат исторических наук.
Доклад: «Белорусская милиция в 1944–1991 гг.: перспективы просопографического исследования».
6. **Нестерович Юрий Владимирович**, старший научный сотрудник Центра исследований белорусской культуры, языка и литературы НАН Беларуси, кандидат исторических наук.
Доклад: «Трудноразрешимые актуальные методолого-теоретические проблемы археографии в контексте построения терминосистемы при междисциплинарной проекции».
7. **Старовойтов Михаил Иванович**, доцент кафедры истории Беларуси Гомельского государственного университета им. Ф. Скорины, кандидат исторических наук, доцент.
Доклад: «Социальная структура населения БССР в конце 1930-х годов: новые оценки и методологические подходы».
8. **Крэньц Максім Аляксандравіч**, аспірант гістарычнага факультэта БДУ.
Даклад: «Матэматычныя метады даследавання сацыяльнай гісторыі Беларусі XIX – пачатку XX ст.»

6 ЛІСТАПАДА 2020 г.

Працяг працы секцыі 3.

(Мінск, ЦНБ імя Якуба Коласа НАН Беларусі,

бул. Акадэмічная 15, канферэнц-зала)

10:00-12:00

9. **Лішай Дзмітрый Уладзіміравіч**, аспірант кафедры гісторыі Беларусі Новага і Навейшага часу гістарычнага факультэта БДУ.

Даклад: «Маніфестацыйны перыяд 1861–1862 гг. у гісторыі Беларусі: метадалагічны аспект».

10. **Лудзіч Андрэй Раманавіч**, аспірант кафедры гісторыі Беларусі Новага і Навейшага часу гістарычнага факультэта БДУ.

Даклад: «Павятовая адміністрацыя на тэрыторыі Беларусі ў 1861–1914 гг.: метадалогія даследавання».

11. **Сенько Александра Игоревна**, аспірант кафедры історыі Беларусі Новага і Навейшага часу гістарычнага факультэта БГУ.

Даклад: «Социально-демократические процессы на территории Беларуси во второй половине XIX – начале XX в.: методология и методы изучения».

12. **Яноўскі Алег Антонавіч**, загадчык кафедры гісторыі Расіі гістарычнага факультэта БДУ, кандыдат гістарычных навук, прафесар.

Даклад: «Падрыхтоўка навуковых публікацый да 100-годдзя БДУ: метадалагічныя прынцыпы і даследчыцкія практыкі».

13. Шаланда Аляксей Іванавіч, загадчык аддзела генеалогіі, геральдыкі і нумізматыкі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Даклад: «**Метады даследавання геральдыкі як спецыяльнай гістарычнай навукі**».

Дыскусія

12:00 – Падвядзенне вынікаў і закрыццё канферэнцыі
(Інстытут гісторыі НАН Беларусі, пак. 223)

Канферэнцыя праводзіцца ў межах выканання Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2016–2020 гг. «Эканоміка і гуманітарнае развіццё беларускага грамадства» (навуковы кіраўнік – член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, прафесар А.А. Каваленя) падпраграмы № 1 «Гісторыя і культура» (навуковы кіраўнік – кандыдат гістарычных навук, дацэнт В.В. Даніловіч).

Адрукавана ў РУП "Выдавецкі дом "Беларуская навука"
Заказ 201. Тыраж 60 экз.

ВЫДАННІ ІНСТЫТУТА ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

